

รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification)

	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์			
	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			
	สาขาวิชา	การออกแบบ	กลุ่มวิชา	นิเทศศิลป์
	หลักสูตร	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศิลป์		
	หลักสูตรฉบับ พ.ศ.	2548		
ปีการศึกษา	2555	ภาคการศึกษา	2	
รหัสวิชา	02046010	หน่วยกิต	3(3-0)	
ชื่อรายวิชา	ชื่อภาษาไทย	ประวัติศาสตร์ศิลป์		
	ชื่อภาษาอังกฤษ	SURVEY OF ART HISTORY		

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสวิชาและชื่อวิชา	02046010	ประวัติศาสตร์ศิลป์			
2. จำนวนหน่วยกิต	3(3-0)				
3. หลักสูตรและประเภทรายวิชา	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศิลป์ กลุ่มวิชาบังคับ				
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน		1.วิทยา หาญวารังศิลป์			
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ 2 ชั้นปีที่ 2				
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)		ไม่มี			
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)		ไม่มี			
8. สถานที่เรียน		คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์			
		อาคารศิลปะ			
		ห้องบรรยาย 2			
		วันที่สอน	พุธ	เวลา	13.00-16.00 น.
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด			ตุลาคม 2555		

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายรายวิชา

1. เข้าใจงานศิลปะสมัยใหม่ในแง่ แนวคิด และพัฒนาการเรื่องการคิดค้นใหม่ทางศิลปะ
2. เพื่อสร้างประสบการณ์ทางศิลปะ และมีบูรณาการทางสุนทรียภาพ
3. เพื่อเป็นฐานความรู้ทางทฤษฎีศิลปะให้กับบศ.ในการปฏิบัติงานในสาขาออกแบบกราฟิก

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา (ตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดหลักสูตร)

รหัสวิชา	ชื่อวิชาภาษาไทย ประวัติศาสตร์ศิลป์	หน่วยกิต
	ชื่อวิชาภาษาอังกฤษ Survey of Art History	3(3-0)
<p>คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย</p> <p>เนื้อหาวิชาเป็นการบรรยายพร้อมภาพประกอบ ครอบคลุมรูปแบบงานศิลปกรรม แนวความคิดและอิทธิพลทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและเทคโนโลยี อันสะท้อนให้ปรากฏในผลงาน ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์มาถึงยุคของความเฟื่องฟู ทางศิลปกรรมของชาวยุโรป</p>		
<p>คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ</p> <p>Lectures on and illustrations of different art forms, concepts and social, economic, political and technological influences on art creation from the Pre-historic era to the golden age of European fine art.</p>		

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	48 ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	---
ศึกษาด้วยตนเอง	---

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล ?????

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรมจริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องการพัฒนา

ประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตกเป็นการศึกษาเชิงทฤษฎีความคิด ผ่านผู้รู้ที่ปรากฏอยู่ในรูปของ เอกสาร

หนังสือ รูปภาพ ฯ นศ.ต้องมีจริยธรรมในแง่ของการเคารพความคิดของผู้อื่นด้วยการ “อ้างอิง” ระบุที่มาของความคิด ที่ไม่ใช่ความคิดของตนเอง

1.2 วิธีการสอน

อธิบายระเบียบวิธีทางวิชาการ และปฏิบัติงานมอบหมาย(ตามหัวข้อที่กำหนด)

1.3 วิธีการประเมินผล

ประเมินจากงานปฏิบัติที่มอบหมาย

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

ความเข้าใจแนวคิดของศิลปะในห้วงตั้งแต่1900 หรือศิลปะที่เรียกว่าโมเดิร์นอาร์ต โดยเน้นศึกษาถึงการคิดค้นทางศิลปะ(artistic invention) และประเด็นทางศิลปะในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งมีผลเชื่อมโยงต่อกันเป็นพัฒนาการ

2.2 วิธีการสอน

การบรรยาย โดยลำดับตามเวลา และมีประเด็นเฉพาะเจาะจงเป็นเสมือนตัวอย่างตั้งต้นแก่นศ. ในการทำความเข้าใจศิลปะที่สอนขณะนั้นๆ เช่นรูปวาด/ภาพไม่ได้ถูกต้องตรงกับความจริง แบบภววิสัย(objective) แม้แต่การถ่ายภาพก็ไม่ได้เป็นสิ่งที่บันทึกสิ่งรอบตัวได้อย่างเป็นกลาง(neutrality)

2.3 วิธีการประเมินผล

การสอบความรู้, รายงานข้อเขียน, และการเข้าชั้นเรียน

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

นอกจากความรู้เรื่องเกี่ยวกับ ข้อมูล/ ยุคสมัย แล้วศ.ควรเข้าใจว่า ประวัติศาสตร์ศิลป์สอนให้คิดจากข้อมูล และสามารถจะมีมุมมอง/ ความคิดของตนแตกต่างออกไปได้, ในการนั้นศ.จะต้องพัฒนาทักษะในการเข้าใจประเด็นของเรื่องนั้นๆ แล้วนำมาเชื่อมโยง ก่อรูปเป็นเหตุและผล

3.2 วิธีการสอน

การบรรยาย และ การมอบหมายงานศึกษา/ค้นข้อมูลในประเด็นต่างๆ

3.3 วิธีการประเมินผล

การสอบความรู้ และ รายงานข้อเขียน

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

การมีส่วนร่วมศึกษาโดยการเข้าชั้นเรียนสนทนา

4.2 วิธีการสอน

การให้ศ.อ่านรายงานข้อเขียนของตน และให้ศ.ร่วมชั้นแสดงความคิดเห็น

4.3 วิธีการประเมินผล

การเข้าร่วมชั้นเรียนเสมอ (ได้ให้ความสำคัญได้เป็น10%)

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

การสืบค้นข้อมูลผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และหนังสือเป็นงานปฏิบัติหลักในวิชานี้ อย่างไรก็ตามทักษะที่เน้นคือ การอ่านเพื่อเข้าใจสาระ(reading) และนำมาใช้ก่อรูปเป็นชุดของเหตุผลเพื่อเขียนถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งจำเป็นต้องเลือกสรร...ก็คือวิเคราะห์

5.2 วิธีการสอน

การบรรยายตามแผนการสอนที่มีประเด็นเฉพาะกำหนดไว้ล่วงหน้า
และ การพบนอกชั้นเรียนเพื่อปรึกษางานที่มอบหมาย

5.3 วิธีการประเมินผล

ประเมินจากรายงานข้อเขียน ที่มีการให้ความสำคัญ
การสื่อสารผ่านการเขียน มีเกณฑ์ดังนี้ มีข้อมูล / มีเนื้อหา / ตรงประเด็น / อ่านเข้าใจ / เขียนด้วยตนเอง

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง การสอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	ร่องรอย กับ รูปวาด รูปเป็น“รอย”จากการลากเส้นปาดป้าย ของวัสดุที่ใช้ ในขณะเดียวกันร่องรอย เหล่านั้นก็ทำให้เห็นเป็นรูปคน สิ่งของ ธรรมชาติฯ การแยกรอยที่เกิดโดย บังเอิญ กับรอยที่เป็นรูปให้ความหมาย ทำให้เราว่าการ“วาดรูป”เกิดขึ้นแล้ว	3		
2	ธรรมชาติ--จิตรกร--รูปวาด : รูปวาด มีความแตกต่างกัน เพราะ แต่ละวัฒนธรรมมีแนวคิดในการทำ รูปวาดแตกต่างกันไปเช่นภาพทิวทัศน์ แบบจีนกับภาพทิวทัศน์แบบตะวันตก	3		
3	ความจริง(realism), ความเหมือน จริง(resmblance), ภาพแสดงแทน (representation) : แนวคิดเรื่องศิลปะ เป็นการลอกจำลองแบบ(imitation)	3		
4	เปอร์สเปคทีฟ ในฐานะที่เป็นระบบ การวาดรูป (a drawing syatem) วิธีสร้างรูปที่มีความสมจริงที่เป็น ที่ยอมรับได้ เป็น“วิธีการ”ที่ไม่เป็นกลาง	3		
5	แสง : ความสว่าง / ความมืด แสงในงานศิลปะแสดงด้วยการทำให้สีเข้ม/ สีอ่อน ที่เรียกว่า Tonal Painting	3		
6	แสง : สเปกตรัม แสงที่มีความแปรเปลี่ยนตลอดเวลา ซึ่งทำ ให้เกิด“สี”	3		

7	Time Line : ลำดับศิลปะยุคต่างๆโดยสังเขป Egypt---Greek---Roman--- Modern Art : จำกัดความ ความหมาย	3		
8	RealismของCourbet แนวคิดเรื่องรูปวาดเป็นเสมือนภาพสะท้อน ในกระจก (คือสะท้อน/แสดงความจริง)	3		
9	Photography กับ รูป/ภาพวาด Impressionism ถูกมองว่าไม่ได้มีเป้าหมาย แตกต่างไปจากการทำงานจิตรกรรมในอดีต, พวกอิมเพรสชันนิสม์ยังคงต้องการจำลองภาพ ธรรมชาติอย่างที่เรามองเห็น(the imitation of the visual impression) ซึ่งในแง่นี้พวกเขาทำ ได้มากกว่าในอดีต	3		
10	Post-impressionism เป็นชื่อเรียกจิตรกร กลุ่มที่นำงานไปแสดงที่อังกฤษเมื่อ Nov1910-Jan1911 โดย Roger Fry. ประกอบด้วย โกแกง, แวนกอก, เซซาน, เดนิส, เดอแรงแรง, มาเน่, มาติส, ปิกัสโซ่, เชอรัว, ซินแยค ซึ่งมีนัยว่าจิตรกรเหล่านี้ได้ผ่านช่วงเวลา/ รับรู้ความสำเร็จทางศิลปะของอิมเพรส- ชันนิสซึมส์มาก่อน ดังนั้นจึงน่าสนใจว่า จิตรกรเหล่านี้ทำงานออกมาเป็นแบบใด ซึ่งย่อมจะเกี่ยวข้องต่อเนื่องกับความสำเร็จ ก่อนหน้านี้ของอิมเพรสชันนิสซึม	3		
11	“Les Demoiselles de Avignon” Cubism : การใช้รูปทรงในพื้นที่ว่าง(space) หรือ การลดทอน และ บิดผันรูปทรง ให้เป็นแพทเทิร์นแบนๆบนเฟรม Type as shape, ในงานศิลปะของคิวบิซึม			
12	Futurism : ศิลปะ/สังคมในสภาพแวดล้อมใหม่ Dada : (ในบริบทศิลปะ)ดาดาเป็นศิลปะที่ ต่อต้านศิลปะเช่นการบอกว่าศิลปะไม่ต้อง เป็นสิ่งที่ศิลปินทำขึ้นด้วยมือของตนเองก็ได้ ศิลปะที่เป็น concept มากกว่า art style			

	Surrealism : sur = beyond, ภาพแสดง “สภาวะ”ทางจิตใจ(mind) ซึ่งมีอยู่จริง			
13	Abstract Art : การนำเสนอสิ่งที่ไม่มรูปรูปธรรม หรือSublime Abstract Expressionism VS Pop Art Pop Art : การนำเสนอสิ่งที่เป็นรูปธรรม ที่ปรากฏเห็นอยู่ทั่วไป High vs Low “high” คือ “fine”art, classical painting, literature... “low” คือ television, popular novels, comic books...			
14	De Stijl : จัดความเป็นภาพแสดงแทน หรือ representation ออกไป Constructivism : ศิลปะที่ละทิ้งเฟรมผ้าใบ หันไปหาการสร้าง/ทำ เช่นศิลปะแบบkinetic art(เคลื่อนไหว, ขยับได้) และการใช้แนวคิดเดียวกันใช้ในการปฏิบัติออกแบบสมัยใหม่ BAUHAUS กับ ทฤษฎีการออกแบบ/Design Theory Bauhaus กับ อักษรพิมพ์(typeface)			
15	Conceptual Art : การละทิ้งกระบวนการทาง ความงามของศิลปะตามแบบแผนเดิม คำว่าFormalismหมายถึงว่าศิลปะต้องมีform/ องค์ประกอบพื้นฐาน ที่มีคุณลักษณะหนึ่งๆ ซึ่งปรากฏเห็นให้เราพิจารณามันได้ ซึ่งต้องมีการทำขึ้นมา ซึ่งอย่างน้อยที่สุด มันก็มี (esthetic) process แต่คอนเซ็ปชวลอาร์ต ละทิ้ง the esthetic process นี้ไปเลย (ซึ่งต่อมาเรารู้จักในชื่อต่างๆ เช่น ศิลปะจัดวาง ศิลปะที่ใช้พื้นดินขุดสร้าง ทำให้เปลี่ยนแปลง ฯ)			
16	(แนะนำ)Visual Culture ในฐานะ Field of Study หรือ ความรู้ความเข้าใจเรื่อง “ภาพ” ที่ใช้การอธิบาย/คำอธิบายที่มาจากความรู้			

	สาขาอื่นๆ(และพิจารณาภาพหลากหลาย ทั้ง“high” art และ “low” art)			
--	--	--	--	--

2. แผนการประเมินการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล (%)
1	การเข้าชั้นเรียน	การเข้าชั้นเรียน	ตลอดเทอม	10
2	งานรายงานการศึกษา	งานข้อเขียน	สัปดาห์ที่ 3	10
3	งานรายงานการศึกษา	งานข้อเขียน	สัปดาห์ที่ 6	10
4	งานรายงานการศึกษา	งานข้อเขียน	สัปดาห์ที่ 12	10
5	สอบข้อเขียนกลางภาค	การสอบ	สัปดาห์ที่ 8	30
6	สอบข้อเขียนปลายภาค	การสอบ	สัปดาห์ที่16	30

การพิจารณาเกณฑ์ผ่านในรายวิชาผู้เรียนจะต้อง

- มีเวลาเข้าชั้นเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด
หากเวลาเรียนไม่พอดตามที่กำหนดจะพิจารณาผลเป็นตกเนื่องจากเวลาเรียนไม่พอ
ไม่มีสิทธิ์สอบ โดยได้รับค่าระดับคะแนน Fa (Failed, Insufficient Attendance)
- ผู้เรียนจะต้องมีคะแนนรวมทั้งรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนรวมทั้งหมด
- ผู้ที่ผ่านเกณฑ์ข้อ 2 จะได้รับค่าระดับคะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป	จะได้ค่าระดับคะแนน	A
คะแนนร้อยละ 75-79	จะได้ค่าระดับคะแนน	B+
คะแนนร้อยละ 70-74	จะได้ค่าระดับคะแนน	B
คะแนนร้อยละ 65-69	จะได้ค่าระดับคะแนน	C+
คะแนนร้อยละ 60-64	จะได้ค่าระดับคะแนน	C
คะแนนร้อยละ 55-59	จะได้ค่าระดับคะแนน	D+
คะแนนร้อยละ 50-54	จะได้ค่าระดับคะแนน	D
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50	จะได้ค่าระดับคะแนน	F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

สตจีน ชัยประสาธน์ รศ.ดร. การตีความความเป็นจริงในกวีนิพนธ์และจิตรกรรมเซอร์เรียลลิสม์ในฝรั่งเศส

คศ.1919 – 1969. กรุงเทพฯ : บ.อมรินทร์ พรินต์ติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2535.

Bocola, Sandro. The Art of Modernism. New York : Prestel. 1999.

D'alleva, Anne. Methods & Theories of Art History. London : Laurence King Publishing. 2005.

Fry, Roger. Vision & Design (ed.by J.B. Bullen) London : Oxford University Press. 1981.

Gombrich, E. H. The Story of Art. London : Phaidon. 1984.

----- Art and Illusion : A Study in the Psychology of Pictorial Representation.
London :

Phaidon. 1988.

Graham-Dixon, Andrew.(edt. constl.) The Definitive Visual Guide. London : Dorling Kindersley. 2008.

Hauser, Arnold. The Social History of Art.(Naturalism, Impressionism, The Film Age) tr.by Stanley

Goodman in collaboratin with the author. London : Routledge & Kegan Paul.Vol.4, 1962.

Lynton, Norbert. The Story of Modern Art. Oxford : Phaidon. 1982.

Moszynska, Anna. Abstract Art. London : Thames and Hudson. 2001.

Read, Herbert. A Concise History of Modern Painting. London : Thames and Hudson. 1988.

Rodriguess, Chris and Chris Garrat. Introducing Modernism. UK/USA. : Icon Books. 2002.

Russell, John. The Meaning of Art. London : Thames and Hudson. 1985.

Scharf, Aaron. Art and Photography. New Zealand : Penguin Books (N.Z.)Ltd. 1983.

Stangos, Nikos, Concepts of Modern Art. rev. and enl. ed. London : Thames and Hudson. 1981.

Teitelbaum, Matthew and Lisa Freiman. (ed. al.) Montage and Modern Life : 1919-1942.

USA. : MIT. 1993.

Varnedoe, Kirk. A Fine Disregard : What makes modern art moden. London : Thames and Hudson. 1990

Varnedoe, Kirk and Adam Gopnik (edt.) Modern Art and Popular Culture : Readings in high & low.

New York : Harry N. Abrams, Inc. 1990.

Willats, John. Art and Representaion : New Principles in the Analysis of Pictures. New Jersey : Princeton

University Press. 1997.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

กิตติมา อมรทัต รศ.(ผู้แปล) ประวัติจิตรกรรม(จากถู่ถึงสมัยปัจจุบัน) (The Story of Painting by H. W. and Dora Jane Janson.) กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2535.

----- ความหมายของศิลปะ (The Meaning of Art. by Herbert Read.)

กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540.

เชียน ยัมศิริ (ผู้แปลและเรียบเรียง) ประวัติศาสตร์ศิลป์และแบบอย่างศิลป์โดยสังเขป โดย ศ. ศิลป

พีระศรี กรุงเทพฯ : คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยความอุปถัมภ์ขององค์การ สปอ., 2512.

น. ณ ปากน้ำ ฤทธิสิทธิ์ .....

วรณัฐ จรุงรัตนพงศ์ (ผู้แปล) สู่โลกหลังสมัยใหม่ (Introducing Postmodernism by Ziauddin Sardar and

Patrick Curry.) กรุงเทพฯ : โครงการสรรพสาส์น สำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก, 2548.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

อนันต์ชัย เลหาพะพันธุ์, เรื่องน่ารู้ในยุคโรบอสมัยกลาง, กรุงเทพฯ : ศักติโสภาคการพิมพ์, 2550.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

ให้นักศึกษาทำการประเมินประสิทธิผลของรายวิชาผ่านทางระบบประเมินการสอนที่จัดขึ้น โดยมีหัวข้อในการประเมินดังนี้

1. มีการแจ้งให้นักศึกษาทราบกฎเกณฑ์และรายละเอียดของการเรียนการสอน
2. ตรงต่อเวลาในการสอน
3. เข้าสอนครบตามที่กำหนด
4. ใช้สื่อการสอนที่ช่วยให้เข้าใจดีขึ้น
5. มีความรู้ความสามารถในการสอนให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ดี
6. มอบหมายงานให้นักศึกษาทำในปริมาณที่เหมาะสม
7. ตรวจงานและชี้แจงข้อบกพร่องของนักศึกษาในงานที่ให้ทำ
8. เปิดโอกาสให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหาและสร้างสรรค์
9. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามในเวลาเรียน
10. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามนอกเวลาเรียน
11. สอนเนื้อหาครบตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน
12. โดยภาพรวมนักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการเรียนวิชานี้
13. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คุณและเปียบวินัย และทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลงานนักศึกษา